

Антоніна ЧАЙКА,
вчителька польської мови і літератури Кам'янець-Подільського
ліцею №13, випускниця Люблінського Католицького Університету
Юанна Павла II

Obecna sytuacja nauki języka polskiego w Kamieńcu-Podolskim

Język polski, jak i kultura i tradycja polska miała duże znaczenie dla mieszkańców Kamieńca-Podolskiego. Mieszkało i nadal tu mieszka sporo polskich bądź rodzin mieszanych. W różnym stopniu za rządów różnej władzy politycznej ludzie uczyli się języka polskiego po domach, przy kościele i nareszcie w czasach obecnych mamy naukę języka polskiego w Kamieńcu-Podolskim od przedszkola do studiów wyższych.

W państwowym przedszkolu nr 23 mamy polską grupę „Bajeczkę”, gdzie pracują wychowawczynie mające polskie pochodzenie i które nie tylko rozmawiają w domu po polsku lecz zostały wychowane w tradycjach polskich i katolickich. (Wiem o czym miówię, ponieważ moja córka chodziła do tego przedszkola.) Dzieci oglądają bajki po polsku, śpiewają piosenki i kolędy, obchodzą Mikołajki, Boże Narodzenie, Dzień Babci i Dzień Dziadka, uczą się podstawowych słówek i td. Warto wspomnieć, że przy kościołach też mamy dwa przedszkola, które coprawda są skierowane bardziej na wychowanie religijne, choć też pielęgnują tradycje polskie. W dniach dzisiejszych, kiedy żyjemy w czasie wojny, i wiele rodzin znalazło nie tylko schronisko w Kamieńcu, lecz odnalazło Boga dzięki temu, że dziecko chodzi do przedszkola gdzie się modlą przed posiłkiem i jest obowiązkowa obecność na nabożeństwie niedzielnym. Przy kościołach również są zorganizowane kursy językowe dla młodzieży i starszych ludzi. Tam działają różne kółka miłośników pieśni i tańca. Największymi organizacjami są stowarzyszenia polskie, które zajmują się nie tylko nauką lecz zorganizowują wyjazdy w kraju i za granicę, różne spotkania i festyny.

Jeżeli chodzi o szkoły państwowe to mogę powiedzieć, że sytuacja jest dość dobra. Są szkoły państwowe gdzie uczą się języka polskiego jak fakultatyw lub prowadzą kursy roczne i po ukończeniu wydają certyfikaty znajomości języka polskiego. I nareszcie jest w Kamieńcu-Podolskim jedyne liceum nr 13, gdzie dzieciuczą się języka polskiego, literatury polskiej, historii, tradycji i kultury polskiej od pierwszej klasy. Nie jest to jednak liceum polskie, tak jak szkoły polskie we Lwowie, lecz z nauczaniem języka polskiego jako mniejszości narodowej. Uczniowie naszego liceum to Ukraińcy, Polacy, Żydzi, Ormianie, Cyganie, Rosjanie. Siedząc w jednej klasie i mając różne tradycje i różne poglądy dzieci uczą się tolerancji i poszany do obcej kultury, a jednocześnie uczą się bronić swoich poglądów i tradycji.

Właśnie w tym liceum mam zaszczyt pracować od 15 lat. Uczę w klasach starszych, czyli od 5 klasy do 11 (maturalnej). Generalnie dzieci mają 4 godziny w tygodniu języka polskiego i 1 godzinę literatury, co pozwala dość solidnie nauczyć się pisać i czytać po polsku, zapoznać się z gramatyką i ortografią, zarówno jak poznać najważniejszych pisarzy polskich, przeczytać jeżeli nie cały utwór, to choć fragment.

Niestety czytać współczesne dzieci nie lubią, choć w naszym liceum staramy się nie tylko uczyć dzieci języka polskiego, a także zapoznać uczniów z kulturą, historią i tradycją Polski. I to ułatwia naukę, bo zawsze łatwiej się uczy oglądając fragment „Pana Tadeusza” czy śpiewając „Kaczkę dziwaczkę”.

W naszym liceum staramy się zorganizowywać konkursy recytatorskie, robimy szopki i śpiewamy kolędy polskie, robimy kartki na Dzień Dziadka i Dzień Babci aby nauka języka była różnobarwna i interesująca.

Jeżeli chodzi o podręczniki do nauki języka polskiego, to niestety sytuacja jest niezbyt dobra, bo mamy do dyspozycji jeden podręcznik. Ale wiadomo, że nauczyciel, który chce nauczyć zawsze odnajdzie drogę do kompromisu. Dzięki współczesnym możliwościom drukujemy takie podręczniki jak „Język polski bez granic”, „Krok po kroku”, „Hurra” itd. Te książki są wspaniałe bo wyświetlają nie tylko gramatykę i literaturę, a przede wszystkim język potoczny, „język żywy”, którym Polacy posługują się na codzień, a oprócz tego te wydania mają nagrania, co tak ważne dla nauki języka na każdym etapie nauki.

Absolwenci naszego liceum mają możliwość kontynuować naukę języka polskiego na Uniwersytecie Państwowym im. Iwana Ohijienka w Kamieńcu-Podolskim na kierunku Filologia Angielska i Polska. A jeżeli dziecko się zdecyduje podjąć studia po 9 klasie to w Kamieniec-Podolskim Technikum jest kierunek Turystyka i Rekreacja na którym uczą się języka polskiego.

Spacerując zabytkowymi uliczkami Kamieńca, siedząc w kawiarni czy na Rynku można często usłyszeć język polski, tak było do 24 lutego 2022 roku...